

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120311588
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120311588.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, XXX XX L., právne zastúpenému: JUDr. Ivan Savčák, advokát so sídlom Partizánska 45, 058 01 Bardejo, o zaplatenie 3.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejev č.k. 4Csp/33/2020-197 zo dňa 19.07.2021, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu rov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

- Okresný súd Bardejev (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Súd žalobu zamietá.
II. Súd žalovanému voči žalobcovi priznáva právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.“

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 29.05.2020 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 3.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.06.2019 do zaplatenia, náhrady trov konania a náhrady trov právneho zastúpenia.

Ďalej uviedol, že preskúmaním okolností veci podľa stavu do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca síce preukázal existenciu ním pripojených výziev Slovenskej sporiteľne, a.s. žalovanému na úhradu omeškaných splátok, resp. celého dlhu z čerpaného úveru, avšak nepreukázal dátum odoslania a ani dátum účinného doručenia tejto výzvy na zaplatenia žalovanému. Pre posúdenie dodržania lehoty 90 dní ustanovenej § 92 ods. 8 zákona o bankách pred postúpením bankovej pohľadávky, je potrebné aj tvrdiť, kedy boli pripojené výzvy žalovanému postupom skutočne zasielané, a hlavne kedy boli tieto žalovanému doručené (alebo sa mali považovať za doručené), čo v danom prípade žalobca netvrdil, ani nepreukázal.

Bol toho názoru, že nie je možné dôjsť k bezpečnému záveru o tom, kedy začala žalovanému plynúť lehota 90 kalendárnych dní od skutočného upozornenia na jeho omeškanie, resp. či k takémuto upozorneniu (a k akému dňu) zo strany veriteľa vôbec došlo. Zo strany žalobcu teda neboli tvrdené a ani preukázané zákonom (konkrétne § 92 ods. 8 zákona o bankách) vyžadované podmienky pre platné postúpenie bankovej pohľadávky, predovšetkým dodržanie lehoty 90 kalendárnych dní od upozornenia spotrebiteľa - klienta na omeškanie, ktorá je pre klienta určená na plnenie svojho dlhu, aby sa tak vyhol prípadnému postúpeniu takejto pohľadávky na iný nebankový subjekt.

Uzavrel, že v konaní sa tým nepreukázali podmienky platného postúpenia predmetnej pohľadávky na postupníka t.j. žalobcu, ktorý nie je bankou, a preto je právny úkon žalobcu a Slovenskej sporiteľne a.s. (t.j. zmluva o postúpení pohľadávok) s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka neplatný pre obchádzanie zákona. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, v ktorom okrem iného uviedol, že v konaní bolo podľa jeho názoru celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ukladá. Uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v zmysle Prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok ku dňu postúpenia pohľadávky v nepretržitom omeškaní po dobu 966 dní), a zároveň bolo v konaní preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu svojho peňažného záväzku, a to okrem iných výziev aj výzvou zo dňa 05.10.2017, výzvou zo dňa 23.11.2017 označenou ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, ku ktorej žalobca pripojil i kópiu doručky a ďalej aj výzvou zo dňa 26.03.2019 (pričom k postúpeniu pohľadávky až došlo dňa 24.06.2019). Existenciu predmetných výziev zároveň žalobca v konaní preukázal a v konaní preukázal i doručenie výzvy zo dňa 23.11.2017.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, ktorú aj vyčíslil.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nesúhlasí s jeho právnou argumentáciou obsiahnutou v podanom odvolaní a má za to, že petit odvolaním napádaného rozsudku je formulovaný správne, reflektujúci pritom skutočnosti zistené v priebehu dokazovania. V plnej miere sa stotožňuje s obsahovým znením napádaného rozsudku a považuje ho za vecne správny. Súd svoje rozhodnutie dostatočne vyčerpávajúco zdôvodnil, vysporiadal sa so všetkými zásadnými skutočnosťami a argumentmi strán sporu a vec správne vyhodnotil. Navrhol napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol, z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nesplnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu.

6. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

7. Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť, je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty.

8. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky

banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako najvyššia súdna autorita v oblasti interpretácie a aplikácie zákonov v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28.3.2018, aj v uznesení sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018 zhodne konštatoval, že podmienky § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách sú zákonnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky banky, nie úpravou, s nedodržaním ktorej je spojené porušenie bankového tajomstva.

10. Ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

11. V zmysle uvedeného ustanovenia je daná možnosť postúpenia pohľadávky aj bez súhlasu klienta, musia však byť naplnené všetky tri predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky. Práve v nevyžadovaní súhlasu klienta je potrebné vidieť prelomenie bankového tajomstva. Jednou z podmienok prípustnosti jeho porušenia (okrem nepretržitého omeškania klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosti pohľadávky) je písomná výzva adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky.

12. Písomná výzva banky klientovi je druhým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu.

13. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca síce v konaní predložil výzvu jeho právneho predchodcu zo dňa 05.10.2017 (č.l. 52) adresovanú žalovanému (doručenie však nebolo dokladované), ktorá sa týkala splácania dlhu vo výške 2.765,92 eura ku dňu 05.10.2017, avšak predmetom konania je nárok na zaplatenie pohľadávky žalobcu voči žalovanému vo výške 3.000,- eur s príslušenstvom.

14. Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca vyzval žalovaného akýmkoľvek spôsobom na splnenie jeho záväzku zo Zmluvy o splátkovom úvere vo výške žalovanej sumy. Žalobca teda nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu dňa 24.06.2019 (č.l. 11 spisu) spôsobilá na postúpenie v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

15. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v danom prípade nebola zachovaná zákonom stanovená 90 dňová lehota nepretržitého omeškania žalovanej ako dlžníka medzi výzvou a samotným postúpením pohľadávky.

16. Banka neposkytla žalovanému dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke na zotrvanie s ňou vo vzťahu. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok teda nebolo preukázané. Zmyslom a cieľom ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách bolo dosiahnuť stav, aby mal dlžník dostatok času na vykonanie opatrení zotrvať na vzťahu so „svojou“ bankou a tak zotrvať aj vo sfére kontrolovanej Národnou bankou Slovenska.

17. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Žalobca má v prvom rade povinnosť tvrdenia. Na podporu svojho tvrdenia v zmysle ustanovenia § 132 CSP je žalobca povinný označiť dôkazy, ktoré podľa jeho názoru môžu prispieť k objasneniu veci a zároveň je povinný ich k žalobe pripojiť, ak to ich povaha pripúšťa.

18. V ustanovení § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán

sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

19. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a pokiaľ súd prvej inštancie pre uvedený dôvod žalobu zamietol, je jeho rozhodnutie správne, keďže neboli preukázané zákonné podmienky platného postúpenia pohľadávky banky.

20. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách (výzva banky adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka.

21. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

22. Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný vo vzťahu k žalobcovi, a preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu, teda v rozsahu 100%. Ich kvantifikáciu zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.